

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Persoonsgegevens

Datum

4 november 2025

Referentie

55038538

Bijlagen

1. Brief 'Update sociale en fysieke veiligheid op universiteiten en hogescholen.
2. Bijlage 1 Onderzoek naar meld- en klachtvoorzieningen
3. Bijlage 2 Verkenning ervaringen van Joodse studenten en medewerkers met meld- en klachtvoorzieningen

Kamerbrief 'Update sociale en fysieke veiligheid op universiteiten en hogescholen'

Aanleiding

Bijgaand treft u de brief 'Update sociale en fysieke veiligheid op universiteiten en hogescholen'. Aanleiding is het onderzoek naar meld- en klachtvoorzieningen dat u heeft toegezegd dit najaar met een beleidsreactie aan de Kamer te zullen sturen. Dit is nadien samengebracht met de beantwoording van moties en toezeggingen ten aanzien van sociale en fysieke veiligheid uit het verschillende debatten, waaronder Academische vrijheid en Antisemitisme d.d. 10 en 23 september jl.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen en aan de Kamer te laten verzenden.

Kernpunten

- In deze brief gaat u in op de uitvoering van diverse trajecten, moties en toezeggingen op het gebied van sociale en fysieke veiligheid op universiteiten en hogescholen. De brief is nadrukkelijk geen (volledige) voortgangsbrief op het gebied van alle veiligheidsaspecten op universiteiten en hogescholen.
- Ook deelt u met de Kamer uw beleidsreactie op bijgevoegde rapporten 'Onderzoek meld- en klachtvoorzieningen sociale veiligheid in het hoger onderwijs en de wetenschap (hierna: 'onderzoek naar meld- en klachtvoorzieningen') en 'Beknopte verkenning ervaringen van Joodse studenten en medewerkers met meld- en klachtvoorzieningen voor sociale onveiligheid in het hoger onderwijs' (hierna: 'verkenning').
- Betreffende passages uit de brief zijn afgestemd met UNL, VH, JenV, NCAB, Taskforce Antisemitismebestrijding en het bureau van de regeringscommissaris Hamer.

Toelichting

Onderzoek naar meld- en klachtvoorzieningen

U geeft aan dat:

- U tevreden bent dat uit het onderzoek naar voren komt dat op alle onderwijsinstellingen een divers palet aan voorzieningen beschikbaar is en studenten en medewerkers meestal hun weg hiernaartoe weten te vinden.
- Uit het onderzoek echter ook blijkt dat er verschillende factoren zijn die studenten en medewerkers kunnen belemmeren om zich te melden als er

iets speelt, en dat die de werking van de voorzieningen beïnvloeden. Deze signalen baren u zorgen.

- De (zeven) handelingsperspectieven de instellingen goede handvatten bieden om de sociale veiligheid onder hun studenten, onderzoekers en andere medewerkers te verbeteren.
- De instellingen hebben aangegeven met de geboden handelingsperspectieven aan de slag te gaan, passend bij de instelling.

Verkenning

U geeft aan dat:

- Een aantal knelpunten uit de verkenning aansluit bij bevindingen uit het onderzoek naar meld- en klachtvoorzieningen. Het opvolgen van de handelingsperspectieven uit het onderzoek draagt daardoor ook bij aan verbetering van de meldingsbereidheid en opvolging van meldingen en klachten van Joodse studenten en medewerkers.
- De verkenning daarnaast enkele conclusies bevat die specifiek gelden voor Joodse studenten en medewerkers.
- De verkenning een handelingsperspectief biedt om kennis en sensitiviteit rondom antisemitisme te verbeteren, en u zich hier reeds samen met de NCAB voor inzet.

Verskillende moties en toezeggingen sociale en fysieke veiligheid

Met deze brief doet u de volgende moties af:

- Motie van het lid Eerdmans C.S. (JA21) van 25 mei 2025 waarin het kabinet wordt verzocht alles op alles te zetten om de schade te verhalen op deze veertien vandalen [bij de UvA].
- Motie van het lid Van der Hoeft (PVV) uit debat Veiligheid op Nederlandse universiteiten op 23 januari 2025, die de regering oproept tot maximale inzet om alle kosten te verhalen op de daders van de vernielingen gepleegd tijdens de illegale demonstraties op de Universiteit van Amsterdam (UvA) van vorig jaar. In uw brief van 25 mei jl. geeft u aan invulling aan deze motie te geven door onder andere in gesprek te gaan met de universiteiten over de ervaren knelpunten bij het verhalen van schade.
 - U geeft aan dat UNL de knelpunten in kaart heeft gebracht en u met de koepels van de instellingen, het ministerie van J&V en het OM hierover en over de opvolging van aangiftes hebt doorgesproken.
 - U geeft aan dat de knelpunten voor het grootste deel zijn terug te voeren op het probleem dat het niet altijd mogelijk is om de identiteit van de daders vast te stellen. Dit komt door het onoverzichtelijke en chaotische karakter van dergelijke situaties tijdens rellen op de campussen waardoor het niet altijd mogelijk is om vast te stellen wie verantwoordelijk is voor welk strafbaar feit. Politie en het OM zetten zich echter wel in om dit waar mogelijk te achterhalen.
 - U geeft met het bovenstaande tevens uitvoering aan de toezegging gedaan aan het lid Rajkowski (VVD) in het debat over academische vrijheid d.d. 10 september jl. om met uw collega van JenV in gesprek te gaan over de opvolging van aangiftes die zijn gedaan naar aanleiding van vermoedens van strafbare uitingen.
- Motie van het lid Beckerman (SP) uit tweeminutendebat Academische vrijheid op 1 oktober 2025, die de regering verzoekt om samen met de hoger

onderwijsinstellingen een plan te maken om de meldingsdrempel bij seksueel grensoverschrijdend gedrag te verlagen, daarbij studentes actief te betrekken en dit jaarlijks te evalueren.

- U geeft aan dat u de uitvoering van deze motie ziet als onderdeel van het onderzoek naar meld- en klachtprocedures en de opvolging daarvan. Ook wijst u in dit kader op het wetsvoorstel om een zorgplicht veiligheid te introduceren waarmee instellingen verplicht worden veiligheidsbeleid ten aanzien van seksueel grensoverschrijdend gedrag te hebben, daarbij de betrokkenheid van de medezeggenschap (waaronder studenten) regelt en regelmatige evaluatie van het beleid verplicht.
- Motie van het lid Kwint (SP) uit een wetgevingsdebat op 20 april 2022 die de regering vraagt om een verkenning naar de mogelijkheid van een verbod op geheimhoudingsbedingen in het onderwijs.
 - U geeft aan dat u een verkenning heeft uitgevoerd, waaruit blijkt dat nut en noodzaak ontbreken om een wettelijk verbod op geheimhoudingsbedingen te regelen in het onderwijs.

Met deze brief doet u de volgende toezeggingen af:

- De toezegging gedaan aan het lid Rajkowski (VVD) in het debat over academische vrijheid d.d. 10 september jl. om de kamer te informeren over de voortgang op de uniformiteit van de aanpak van sociale en fysieke veiligheid op universiteiten en mogelijk ook op hogescholen en mbo's.
 - U geeft aan dat instellingen stappen hebben gezet op het gebied van samenwerking en kennisdeling, gezamenlijke normstelling, en het identificeren van daders en het verhalen van schade.
 - Daarnaast gaat u in op de invulling en planning van de onafhankelijke evaluatie van het subsidieprogramma 'Integrale Veiligheid' 2016-2023 (aangekondigd in uw brief van 3 juli jl. over veiligheid op universiteiten en hogescholen).
 - Tot slot verwijst u naar de veiligheidsopgave waar de samenleving voor staat om de weerbaarheid tegen hybride en militaire dreigingen te verhogen. U geeft hierbij aan dat er op dit moment door de koepels gewerkt wordt aan sectoragenda's met als doel handvatten aan instellingen te bieden om weerbaarder te worden én erachter te komen welke extra maatregelen nodig zijn.
- De toezegging gedaan aan het lid Westerveld (GroenLinks-PvdA) in het schriftelijk overleg vastgelegd op 23 november 2022 en de toezegging gedaan in het debat over veiligheid op Nederlandse universiteiten d.d. 23 januari 2025, om in het onderzoek naar klacht- en meldvoorzieningen ook te kijken naar de potentie van een extern meldpunt en de mogelijkheid om anoniem te melden, met als doel de meldingsbereidheid te vergroten.
 - Het onderzoek laat zien dat er verschillende voor- en nadelen kleven aan een extern meldpunt en het anoniem melden. Het is aan instellingen om hier een afweging in te maken.
- De toezegging gedaan in het debat DUO en hoger onderwijs van oktober 2024, om in het kader van het onderzoek naar klacht- en meldvoorzieningen te kijken of de protocollen sociale veiligheid op de instellingen in lijn zijn met de Wet bescherming klokkenluiders.
 - U geeft aan dat de protocollen in lijn zijn met wet- en regelgeving.

- De toezegging uit de kabinetsbrede Strategie Bestrijding Antisemitisme 2024-2030 om een aanvullend onderzoek te laten uitvoeren naar de omgang met klachten en meldingen van Joodse studenten en medewerkers en de resultaten daarvan te delen met de Kamer.

Datum
4 november 2025

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.